

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Інженерно-технологічний факультет

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ
ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ),
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра будівництва та професійної освіти

Херсонський державний аграрно-економічний університет
Університет Григорія Сковороди в Переяславі
Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти
у Полтавській області
ВСП «Фаховий коледж управління, економіки і права Полтавського
державного аграрного університету»
ВСП «Лохвицький механіко-технологічний фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»
ВСП «Хорольський агропромисловий фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»
ВСП «Березоворудський фаховий коледж
Полтавського державного аграрного університету»
ДНЗ «Гадяцьке вище професійне аграрне училище»
Харківський державний професійно-педагогічний фаховий коледж
імені В.І. Вернадського

II ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЯ

**«СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ ПРОФЕСІЙНОЇ
(ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ), ФАХОВОЇ
ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ»**

м. Полтава, 22-23 травня 2024 р.

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ЗАКЛАДАХ
ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ),
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Збірник наукових праць
II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

Полтава 2024

УДК 63.001:65.001:30.001:10.001

С 91

Редакційна колегія:

Антонець А.В., к.пед.н., доцент; **Овсієнко Ю.І.**, к.пед.н., доцент; **Онїпко В.В.**, д.пед.н., професор кафедри будівництва та професійної освіти; **Япринець Т.С.**, к.пед.н., доцент кафедри будівництва та професійної освіти; **Яхін С.В.**, к.т.н., доцент, завідувач кафедри будівництва та професійної освіти.

*Рекомендовано до друку
кафедрою будівництва та професійної освіти
Полтавського державного аграрного університету
(протокол № 19 від 04.06.2024 р.)*

С91 Сучасні тенденції підготовки майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти: зб. наук. праць II Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф., (м. Полтава, 22-23 трав. 2024 р.). Полтава : ПДАУ, 2024. 136 с.

Збірник містить наукові доповіді II Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції “Сучасні тенденції підготовки майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти” (м. Полтава), що відбулася 22-23 травня 2024 р. із актуальних методолого-теоретичних та організаційно-методичних проблем розвитку професійної освіти; оптимізації освітнього простору в умовах сьогодення; інноваційних технологій навчання у процесі професійної підготовки фахівців аграрного профілю; інформатизації освітнього середовища ЗП(ПТ)О аграрного профілю засобами інформаційно-комунікаційних технологій; тенденцій та перспектив розвитку аграрного виробництва, переробки сільськогосподарської продукції та харчових технологій в умовах сьогодення.

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей.

Точки зору авторів публікацій можуть не співпадати з точкою зору редколегії збірника.

УДК 63.001:65.001:30.001:10.001

З М І С Т

СЕКЦІЯ 1

МЕТОДОЛОГО-ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Антонець А. В., Павленко Д. В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ	10
Гулько М. О. ВИКОРИСТАННЯ ПРАКТИКО-ОРІЄНТУВАНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВИКЛАДАЧА	12
Дударь Н. І. ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ІНЖЕНЕРНО- ТЕХНІЧНОЇ ШКОЛИ	14
Костирська А. С. КАТЕГОРІАЛЬНО-ДЕФІНІТИВНИЙ ТА ЗМІСТОВИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНА «КУЛЬТУРА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ЗПО АГРАРНОГО ПРОФІЛЮ»	16
Котелевець С. О. РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	19
Кошова О. П., Волков С. І. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВИЩА ТА ПРИКЛАДНА МАТЕМАТИКА» ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МЕНЕДЖМЕНТ»	22
Куленко О. А., Стрижак С. В., Куленко Р. А. ФОРМУВАННЯ ОСНОВ ЕКОЛОГІЧНОЇ ГРАМОТНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ХІМІЇ	25
Мандзюк Р. А. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СТУДЕНТІВ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ У ВИЩИХ АГРАРНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	29
Онiпко В. В. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ...	31
Опара Н. М. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ	34
Прілепо Н. В. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ОСВІТИ І ПІДГОТОВКИ	36

Список використаних джерел

1. Про професійний розвиток працівників : Закон України від 5 грудня 2019 року № 341-IX : офіц. веб-портал. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/t124312>
2. Менеджмент персоналу : навч. посіб. / В. М. Данюк та ін. ; за заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. Київ : КНЕУ, 2004. 398 с. URL: <http://studentam.kiev.ua/content/view/737/98>
3. Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року : Розпорядження Кабінет Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0ahUKewjch9SOiuzZAhUGSJoKHQv8BKoQFggwMAE&url=https%3A%2F%2Fwww.kmu.gov.ua%2Fstorage%2Fapp%2Fmedia%2Fplany%2520uryadu%2Fcerednostrokoviy-plan-2020.doc&usg=AOvVawlu8BDHTnrH_uBDYDTQrGOU
4. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020» : Указ Президента України від 12 січня 2015 року № 5/2015. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>
5. Мартинець Л. А. Управління професійним розвитком учителів : навч.-метод. посіб. Вінниця : ДонНУ, 2016. 87 с.
6. Ягупов В. В. Професійний розвиток особистості фахівця: поняття, зміст та особливості. *Наукові записки НаУКМА. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота.* 2015. Т. 175. С. 22.28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NaUKMApp_2015_175_4

Опара Надія Миколаївна,
*кандидат сільськогосподарських наук, доцент,
професор кафедри механічної та електричної інженерії,
Полтавський державний аграрний університет*

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Особливості сучасного етапу розвитку нашого суспільства підсилюють значимість і необхідність перетворення різноманітних сфер життєдіяльності, включаючи сферу освіти. Щоб система освіти була готова прийняти виклики сучасності, необхідні певні перетворення системи на базі використання сучасних інформаційних технологій.

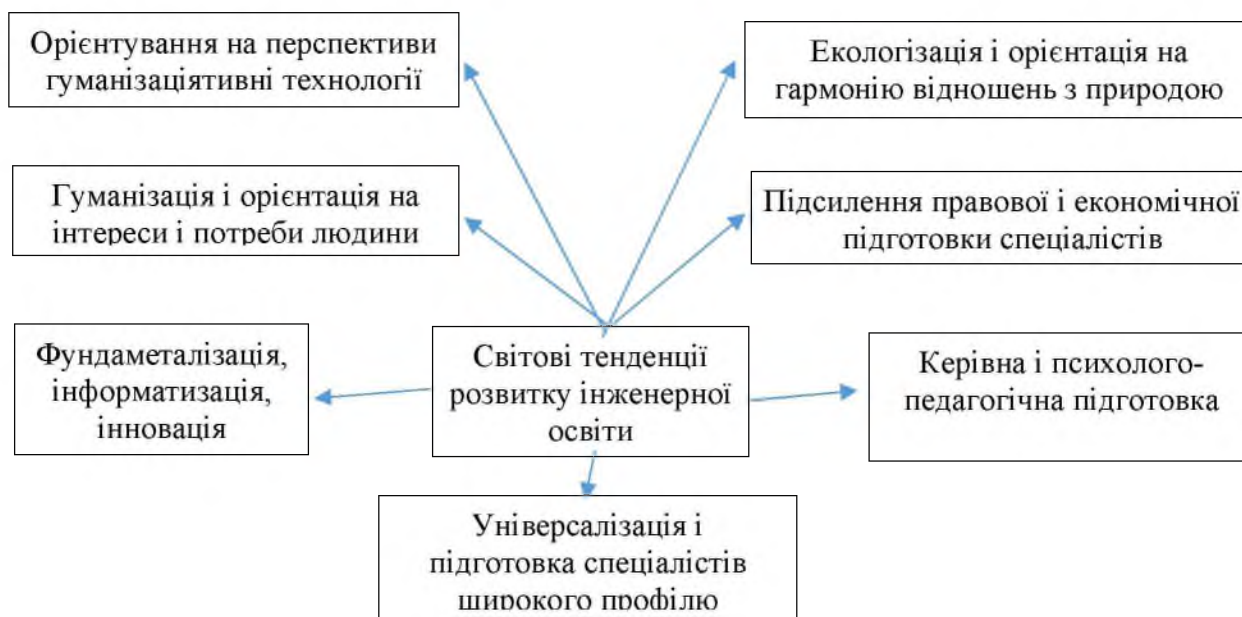
В освітньому просторі сучасної Європи та світу складається ряд нових тенденцій, обумовлених процесами глобалізації, інформатизації, розширення меж активного віку людини, актуалізацією ідей безперервності і цінності освіти:

- перехід більшості країн від елітарної освіти до освіти, орієнтованої на всі прошарки суспільства і усі вікові групи населення, таким чином освіту для усіх;
- поглиблення міждержавного співробітництва у сфері освіти;
- суттєве збільшення в освіті гуманітарної складової.

В країнах Західної Європи та США домінує безперервна професійна освіта.

Австрія, Німеччина, Швейцарія, професійну підготовку здійснюють за схемою: професійна школа → технічна школа → не університетський сектор вищої освіти.

В Італії та Франції практикується використання моделі професійних шкіл або професійних коледжів.

Програми, навчальні плани різні для цих напрямків, але враховуючи підвищення вимог ринку з мобільності спеціалістів, розробляються міри по узгодженню переходу з одного потоку в інший, можливості підвищення професійного і освітнього рівня.

Слід відзначити, що у структурі визнаних університетів США нараховується до десяти і більше різноманітних коледжів, навчальних закладів загальної і середньої спеціальної освіти, що об'єднані спорідненістю за спеціальністю в єдину інтеграційну східцеву систему освіти.

В нашій країні в 2019 році був прийнятий Закон «Про професійну предвищу освіту», який затвердив створення освітньо-професійного ступеня професійного молодшого бакалавра.

Перший набір на програми професійного молодшого бакалавра відбувся в 2020 році. Якщо вести мову про інженерну освіту, то бажано врахувати світові тенденції.

Треба відмітити, що існує багато відомих сучасних великих міжнародних проєктів і програм, що стосуються сфери професійної освіти.

Серед них програма «Іріс», що являє собою систему проєктів, спрямованих на розширення можливостей отримання жінками професійної освіти та їх подальшого працевлаштування. Серед глобальних тенденцій світової системи освіти на початок XXI століття сфери професійної освіти стосуються наступні:

1. Відбувається перебудова основної (базової) школи. Вона заключається в тому, щоб закладати основи базових знань і умінь одночасно із забезпеченням студентів максимально широким можливостям навчально-професійної орієнтації. Характерно, що на сьогодні жодна розвинена країна світу не забезпечує успішного поєднання загальної освіти молоді з її професійною підготовкою високого рівня у стінах школи за період навчання в ній.

2. Загальною тенденцією для розвинених країн є поступове ускладнення системи професійної освіти, створення і використання нових її варіантів, більшість яких розраховано на молодь 18-23 років. Добре помітна також тенденція розширення системи професійної освіти на контингент дорослих людей, яким приходить змінювати професію, а також відмова від досить «вузьких» професій або роду занять, і підготовка молодої людини відразу по декільком спеціальностям, засвоєння якими відбувається в короткий час після найму на роботу.

3. Регулярно оновлюються цілі, зміст і технології вищої професійної освіти, відбувається коректировка навчальних програм з урахуванням досягнень науково-технічного і соціального прогресу і вимог світових стандартів освіти

Список використаних джерел

1. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 38-39. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

2. Про Рекомендації парламентських слухань на тему: «Професійна освіта як складова забезпечення кваліфікованого кадрового потенціалу України: проблеми та шляхи вирішення» : постанова Верховної Ради України від 7 вересня 2016 р. № 1493-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1493-19>

Прілепо Наталія Володимирівна,
*старший викладач кафедри механічної та електричної інженерії,
Полтавський державний аграрний університет*

СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ПРАКТИЧНОЇ ОСВІТИ І ПІДГОТОВКИ

У 1990 році Організація економічного співробітництва та розвитку розпочала проєкт «Зміна ролі професійно-технічної освіти та навчання» (VOTEC). Дослідження, проведене у країнах-членах Організації, стосувалося траєкторій навчання та участі молоді в системі професійно-технічної освіти. Воно охоплювало аналіз великої кількості даних про здобувачів освіти, їх вступ, переведення й завершення навчання за освітніми програмами, обраних ними серед різних запропонованих можливостей отримання освіти. У ньому взяли участь десять країн, що мали зовсім різні традиції щодо професійної підготовки та навчання: Австралія, Австрія, Канада (Квебек), Данія, Франція, Німеччина, Італія, Нідерланди, Швейцарія та Великобританія [1].